

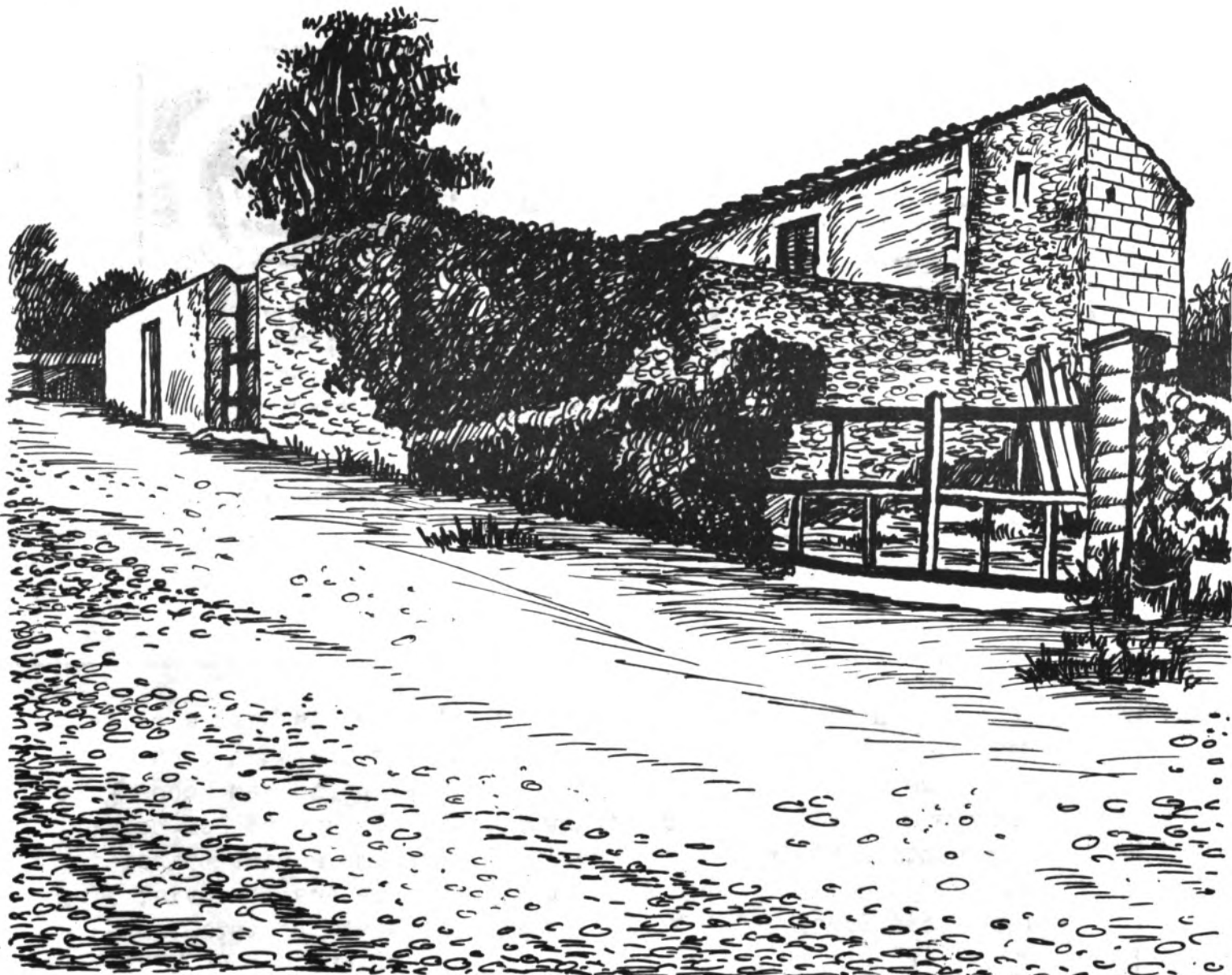
CAMPANER

SEPTEMBRE-OCTUBRE 1985 Núm. 22

publicació de l'O.C.B.

"CAMPANET"
Revista Bimensual

Edita

Obra Cultural Balear
Delegació de Campanet

Coordinador

Miquel Vives Mascaró

Equip de redacció

Joan Buades Crespí
Jaume Ordinas Llobera
Damià Pons Pons

Administració

Pere March Mascaró
Jaume Nadal Ripoll

Publicitat

Joan Buades Crespí

Fotografia

Pere March Mascaró
Damià Ferrà-Ponç

Disseny i Il·lustració

Joan Martorell Martorell
Josep Bernat

Col·laboradors

Joan Pons Pol, Jaume Mo-
rell, Damià Ferrà-Ponç,
Obra Cultural Balear,
Aloma, Catalina Vairiu,
Guillem Alemany Pons,
Josep Segura Salado, Cata-
lina Vilanova, Francesc
Aquiló Pons, Jaume Puigser-
ver, Francesc Lladó.

Impressió

Apòstol v Civilizador, Petra.

Dipòsit legal

P.N. 659/1982

Domicili

Plaça de Son Sordoi, 10, 1er, 1a
Telèfon: 51 62 27

Portada

Dibuix Esperança Mestre

Els articles d'aquesta re-
vista expressen únicament
l'opinió dels seus autors.

Que fa el Consell Insular en Serveis Socials

El CIM compleix una labor asisten-
cial bàsica a través del Conjunt dels Cen-
tres que són propietat seva:

Hospital General
Hospital Psiquiàtric
Llar de la Infància
Llar de la Joventut
Llar dels Ancians
Hospital de Nit (centre d'acollida
dels Marginats)
Centre de Prevenció de Drogues
Grup d'Educació Sanitària a les
Escoles d'Infants.

Manté convenis amb uns altres cen-
tres tant públics com privats.

Patronat Verge de la Salut (que atén
els minusvàlids psíquics)
Centre Lluerna (escola dedicada als
subnormals profunds)
Can Ribes (que promou la
integració dels marginats)

Facilita ajudes a totes les entitats
amb finalitats socials de Mallorca, amb
atenció especial a la tercera edat, proble-
màtica gitana, marginació i minusvàlids.

Entre els projectes imminents hi ha
l'elaboració del Mapa de Serveis Socials
de Mallorca.

Consell Insular
de Mallorca
c/ Palau Reial, 1

chamburcy[®]
yogur
natural
GARANTIA NESTLÉ
CHAMBURCY ; el yogur dels
ESPORTISTES

Nota de la Redacció:

En diverses ocasions hem repetit que la nostra revis-
ta és oberta a les opinions plurals de les persones i enti-
tats que viuen a Campanet. La veritat és que ho hem aconseguit
molt manco del que ho hauríem volgut. Però, mai no hem negat
les nostres pàgines a cap escrit. D'acord amb aquest principi,
en aquest número reproduïm un comunicat que ens ha enviat l'
Agrupació Local del PSM. Evidentment, aquesta revista també
recollirà els documents que ens puguin arribar des de l'altra
força política organitzada al nostre poble i que, a més a més,
té la majoria municipal.

EDITORIAL

A hores d'ara, pareix esser que les ciutats tenen l'exclusiva de l'activitat cultural i els pobles es veuen abocats a patir la inactivitat, a convertir-se en llocs de repòs tranquil i sedant - no hi passa gairebé mai res de nou-. L'atractiu de la part forana és la tranquil·litat.

Es tracta d'uns tòpics que cal combatre perquè tenen tendència a esdevenir reals. Evidentment, la tranquil·litat és un valor positiu - amenaçat, per cert, per alguns "brusquers" afeccionats de moto - renovera - però ha d'esser compatible amb l'activitat i l'expectació, el debat i la inquietud.

Campanet, creim que sortosament, no és una bassa d'oli: a la nostra gent li agrada pujar a plaça i anar als bars a conversar i a riure, s'han creat nous ambients on els joves s'hi troben bé i s'han estret els lligams entre ells. De tot això, ja en parlava un article del número passat en analitzar "l'estiu a Campanet".

Molt bé -direu- no ens falta res: tenim tranquil·litat combinada amb un ambient nocturn, sobretot de cap de setmana, de festa i diversió. Permeteu una veu discrepant, però, que us digui que hem deixat moltes coses a la vorera, molts d'aspectes d'una vida normal de ciutadans -els de poble també som ciutadans- que han d'aspirar a trobar també una activitat cultural digna i moderna al seu poble.

En definitiva, hem de robar el protagonisme a les ciutats i crear la nostra pròpia dinàmica. D'on hauria d'arrencar aquesta mobilització? Qui n'és responsable? Sense cap dubte, l'Ajuntament hauria de tenir com a preocupació rellevant la promoció cultural. Sinó canvia molt, ara per ara, se'ns presenta un panorama desolat: o bé a la Sala la cultura al nostre poble li és indiferent i la confon amb fer venir el president Canyelles, o la considera perillosa i per tal d'acabar amb ella n'encarrega la gestió a algun personatge mig ocult expert en destruir tot quantoca.

L'escola també hauria de jugar un paper rellevant en aquesta dinamització. Molt sovint la veim un poc girada d'esquena a la realitat del poble. Li pertoca un compromís en aquest sentit.

I tots nosaltres també en som responsables: l'O.C.B. du una vida letàrgica i ens hem acostumat a celebrar com un èxit l'aparició d'aquesta revista; l'apatia és com un virus. Per combatre'l, ens és imprescindible apuntar-nos a totes quantes iniciatives sorgeixin, donar-los suport. La darrera és la reaparició del C.E. CAMPANET. No ho dubteu i feis-vos-ne socis.

NOTICIARI + CAMPANET A LA PREMSA + ARTICLES D'OPINIÓ +
EL PSM FA BALANÇ DE LA GESTIÓ MUNICIPAL D'AP + ENTREVISTA
A DAMIÀ FERRÀ-PONÇ + FINANÇAMENT AUTÒNOMIC + ANÀLISI DEL
PROGRAMA DE FESTES DE SANT MIQUEL + CAMPANET EN LA MEMÒRIA
DELS VIATGERS + ES PAS D'EN BISQUERRA + ESPORTS

Noticiari

L'AJUNTAMENT TALLARÀ L'AIGUA ALS QUI NO LA PAGUIN

L'Ajuntament, a la sessió plenària del dia 24 de setembre, decidí tallar el subministrament d'aigua potable a tots aquells usuaris que no n'hagin pagat el consum que n'han fet. Els morosos prèviament seran avisats i se'ls donarà un termini per a fer efectiu el pagament del seu deute. En el cas que no responguessin positivament a la notificació, al cap de vuit dies se'ls tallarà l'aigua.

Al mateix Plenari, el batlle anuncià que durant tot el temps del seu mandat no pujarà el preu del consum d'aigua potable, en canvi si que s'incrementaran els altres impostos: la recollida dels fums, l'impost de circulació, etc.

DESPERFECTES AL COL·LEGI PÚBLIC: GOTERES I PERSIANES ROMPUDES

Fins pocs dies abans del començament de curs, l'Ajuntament no s'ha preocupat d'arreglar alguns dels desperfectes i goteres dels que s'anaren produint al llarg del curs passat. De moment, no s'han pogut arreglar tots els desperfectes del centre ja que suposarien una quantitat molt alta perquè hi ha moltes de persianes rompudes.

D'altra banda, els jardins que envolten l'edifici de l'escola es troben en una situació d'abandó ben lamentable.

En ambdós casos, l'Ajuntament ha deixat d'assumir unes responsabilitats que li corresponien (DM, 19-9-85)

ADHESIÓ AL IIon CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA

En la sessió plenària del 24 de setembre l'Ajuntament acordà, a proposta del PSM, adherir-se al IIon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, sobretot pel fet de tenir en compte que en el primer Congrés celebrat l'any 1906 el campanater Llorenç Ribera hi tengué un paper destacat.

Avers de la medalla del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana realitzada per l'escultor Josep Maria Subirachs.

HOMENATGE A LA VELLESA AMB LA PRESENCIA DEL PRESIDENT CAÑELLAS

En ocasió de les festes de Sant Miquel, el Molt Honorable president del Govern de les Balears vingué al nostre poble per presidir el XXIe Homenatge a la Vellesa organitzat per la Caixa de Pensions. L'acte consistí en un dinar pagat per l'entitat patrocinadora al Restaurant de Menestralia. Hi hagué parlaments del delegat local Francesc Tortella i del president Gabriel Cañellas, el qual entregà diverses plaques a les persones de més edat. L'Ajuntament també féu una donació econòmica als més vells. Per cert, es comenta que la placa destinada a la persona més vella del poble no fou entregada a la que li corresponia.

El capvespre hi hagué ball de bot a la plaça Major amb l'actuació de balladors locals. A l'horabaixa es celebrà la missa en honor del sant patró i durant el seu transcurs es ballà "el ball de l'Oferta". Després de l'Eucaristia fou entregada a en Jaume Escolà una placa d'homenatge pels seus setanta-cinc anys de servici a la parròquia. Fou el pare Bartomeu Pericàs qui glossà la personalitat de l'homenatjat i qui li entregà la placa.

S'ESTÀ ELABORANT EL REGLAMENT ORGÀNIC DE FUNCIONAMENT MUNICIPAL

El batle i el regidor del PSM Damià Pons Pons estan redactant actualment el Reglament que regularà les Comissions, el règim de sessions, la participació dels ciutadans i de les entitats socials, el sistema de consulta de la documentació municipal,...

Aquest Reglament s'ha d'elaborar per a concretar al nivell del nostre municipi les línies generals de la vigent Llei de Règim Local.

NOMBROSOS ROBATORIS DE GARROVES I ANIMALS

Durant el mes d'octubre han estat nombrosos els robatoris, especialment de garroves i animals, que s'han produït dins el nostre terme municipal. Fou sobretot important el comès a la fàbrica de sabates Cuzco durant la nit del 19 al 20. Sembla que s'apoderaren de gran quantitat de materials (jacuetes de pell i sabates) que poc temps abans havien comprat els propietaris.

CAMPANET A LA PREMSA

APROVACIÓ DEL PRESSUPOST MUNICIPAL

Amb la insinuació per part del batlle d'expulsar el corresponçal del "Diario de Mallorca" de la sala de sessions, el passat des set d'octubre el Consistori celebrà sessió extraordinària per aprovar el pressupost d'enguany. Per primera vegada des de la instauració de la democràcia municipal el pressupost fou aprovat amb el vot afirmatiu de tots els grups polítics.

La sessió començà amb el comentari de les partides pressupostades. El PSM hi presentà una sèrie de propostes: concedir una ajuda a la revista "CAMPANET" amb l'encàrrec de dedicar una part d'un número especial a la publicació d'un resum de la història local, destinar una partida a la reparació dels desperfectes de les tombes del cementeri, dedicar una quantitat a la compra d'algunes accions de VOLTOR S.A. El grup majoritari (AP) acceptà aquestes propostes i en conseqüència el PSM votà favorablement els pressupostos, els quals representen un total de 34 milions cinc-cents mil pessetes.

Pressumpte irregularitat en l'entrega de les plaques als vells

Abans d'organitzar-se el XXIè Homenatge a la Vellesa, semblava que hi havia alguns temors a que l'acte fos polititzat per part d'alcaldia. Si això no succeí fou gràcies a la intervenció d'alguns alts càrrecs. Però, quan han passat uns dies des de la seva celebració, ja no es pot pensar igual degut a com es féu l'entrega de les plaques als més vells del poble. Durant el dinar ja es començaren a sentir rumors que deien que hi havia persones de més edat i no se'ls entregava la placa. Però, aquestes cueixes no anaren més enllà de les estovalles ja que alguns dels afectats que hi eren presents no digueren res perquè sabien que hi havia una persona de més edat que ells. Posteriorment, segons ha pogut saber D.M., els familiars de la dona vella a qui li corresponia la placa, i que per qüestions de salut no havia pogut acudir a l'acte, han expressat les seves cueixes, i sobretot no han fet quan han sabut que la inscripció de la placa anava a nom del seu familiar.

D'aquest fet, segons manifesten, n'és responsable el batlle. Fins i tot circulen rumors que diuen que tot podria haver passat a causa que les relacions entre el batlle i la família implicada no són massa cordials (Corresponçal, "D.M.", 30 d'octubre de 1985).

LA CONTRIBUCIÓ URBANA S'INCREMENTA FINS A UN 1.000 %

Durant la passada setmana els recaptadors d'Hisenda han vingut al nostre poble per cobrar les quotes corresponents a la contribució urbana d'enguany. Per considerar massa altes les quantitats a pagar, hi ha hagut nombroses queixes entre els veïnats, els quals han considerat l'augment desorbitant i poc ajustat a la realitat. Però, la majoria de propietaris, encara que trobassin massa elevades les quantitats, han anat pagant el que els corresponia.

La pujada de les contribucions sobretot serà profitosa per a l'Ajuntament: amb l'actualització de l'impost la tresoreria municipal ingressarà més del doble que abans, arribant, segons algunes fonts consultades, als nou milions. Tot això gràcies a l'augment experimentat, el qual és en alguns casos pròxim al mil per cent. En altres casos l'augment ha estat del cent per cent. Segons un petit sondeig realitzat a l'atzar entre els rebuts de diferents contribuents, la mitjana de l'augment pot calcular-se pròxima a un tres-cents per cent.

Sense haver rebut cap explicació, els veïnats han hagut d'acceptar la quantitat establerta pels qui han realitzat les taxacions i han valorat els edificis. Creim que aquest és un fet de poca delicadesa cap els contribuents ja que els haguessin pogut donar una explicació pública per aclarir els fets i d'aquesta manera els veïnats haguessin pogut fer comparacions. Segons rumors que circulen pel poble, podria haver succeït que edificis en les mateixes condicions i pràcticament idèntics no haguessin hagut de pagar les mateixes quantitats. Tot això no resulta gaire comprensible pels propietaris.

L'Ajuntament és el màxim responsable de l'augment

Segons fonts consultades per "DM", l'Ajuntament és el màxim responsable de l'augment de la contribució urbana ja que Hisenda el que ha fet ha estat assenyalar el màxim que se podia cobrar, deixant als consistoris la facultat de reduir la quantitat, cosa que ha succeït a altres pobles. A Campanet, en canvi, l'Ajuntament ha decidit cobrar la quantitat màxima possible, sense que ni tan sols els partits polítics se n'hagin fet eco.

(Corresponçal, 18 d'octubre de 1985)

Fa uns quants dies, vaig tenir un somni, i encara que sigui una cosa un poc personal, ho contaré als lectors de la revista "Campanet" perquè estic convençut que els agradarà. Si és així estaré molt content; si no, el proper número posaré el cap d'una altra manera per veure si puc somniar qualque cosa millor. Es diu sempre que somniar no costa res.

Però anem al primer somni; dels posteriors ja ens n'ocupa un altre dia. El metge ja m'ho digué unes quantes vegades: no mengis tant que tindràs malsons. No li vaig fer cas i en vaig sofrir les conseqüències. Vaig somniar i aquest és el somni:

Venia amb el meu cotxe des de Palma quan vaig decidir anar pel camí vell d'Inca per veure paisatges bonics, i ho eren vertaderament. Després de 22 minuts de viatge per por de caure en un clot dels 94 que vaig contar, vaig arribar a aquest poble tan bonic. Com que el viatge fou tan llarg, vaig menjar uns quants panets i quan vaig cercar papereres per a tirar-hi els papers i restes, i no en vaig trobar. Vaig demanar i indagar. Em digueren que sí, que n'hi havia, però estaven guardades a l'Ajuntament i que els empleats estaven netejant el cementiri. Me n'hi vaig anar. Era ver: estava tot net i en ordre. Em produí molta alegria; així com em produeixen tristor els altres onze mesos, en què ningú no ordena tot allò. Vaig mirar el calendari: era primer de novembre, festa de -

Tots els Sants, i em vaig dir: quina pena que es commemori només una vegada a l'any!

Em volia entretenir, llegir, educar-me. Vaig continuar cercant Cases de Cultura, Biblioteques, saló per a reunions i conferències, etc. No vaig trobar res; només un cine vell que estava tancat. Llavors vaig pensar: hi ha un Ple, hi aniré a veure què passa. Potser a exposar això que pens. Però me'n vaig afluirar perquè en entrar vaig sentir renou i veus: el batle treia cridant un periodista, oficialitat i oposició observaven i no deien res. Tal vegada serien còmplices d'aquesta actitud?

Per sort, em vaig despertar i -- vaig comprovar que era a un poble -- meravellós que es deia Campanet. Una gent bona i treballadora em deia "bon dia", jo al fons era molt feliç de saber que tot havia estat un somni.

També és ver, però, que molt sovint els somnis són realitat i les coses amb un poc de bona voluntat -- tenen sempre solució. I si aquest -- conte no els ha agradat, el tiraré a les papereres. Això sí, quan estigui col·locades.

Joaquín Humberto

**BAR
CA'S
RETO**
GELATS
I
TAPES
VARIADES

BALANÇ, NEGATIU DE LA GESTIÓ MUNICIPAL D'AP

Tot el poder en mans del batle.

La principal característica del nostre Ajuntament és que té un funcionament basat de manera gairebé exclusiva en la persona i les decisions del batle. La Llei de Règim Local vigent, que ha estat promulgada pel PSOE, se caracteritza per donar amplíssims poders, sense dubte excessius, a la primera autoritat municipal i per marginar del govern local la veu de l'oposició i, fins i tot, la dels altres regidors del partit que governa. El batle és una espècie de rei absolut: tot passa per les seves mans, ell és el qui decideix totes les coses. A l'amo en Joan aquesta situació li va d'allò més bé, ja que a ell el que li agrada és comandar en exclusiva, sense compatir el poder amb ningú. I això quedà ben demostrat quan, abans que fos promulgada la Llei de Règim Local, procurà que les Comissions Informatives funcionassin el més poc possible. I, a més a més, quan ocasionalment en convocà qualcuna, acostumà "descuidar-se" d'avisar al grup del PSM. Però, no tan sols margina al grup de l'oposició, també sembla que vol prescindir dels altres cinc regidors del seu grup: no els encomana responsabilitats ni els assigna cap àrea d'actuació. Es veu que els va posar a la seva candidatura per a omplir i perquè li havien assegurat una adhesió de vot incondicional. Igual que durant el franquisme: regidors d'amèn amèn.

Una mostra flagrant d'aquesta marginació tant del PSM com dels regidors d'AP ha estat l'organització de les festes de juliol d'enguany: el nostre grup no fou convocat a cap reunió i els regidors d'AP no hi participaren gens ni mica. L'organització estigué a càrrec d'un membre destacat del partit del batle que no forma part de l'Ajuntament però que en matèries ideològiques i culturals teledirigeix a l'amo en Joan. L'actuació d'aquest organitzador a l'hora de fer el programa de festes estigué orientada a excloure les persones i entitats que no combreguen amb l'ideari polític i cultural d'AP i a instrumentalitzar la llengua i la cultura com a eina política partidista. Els actes de les festes foren ben magres i l'opuscle del programa era un pamflet propagandístic d'AP i una exhibició d'incultura lingüística que hauria fet avergonyir els nostres grans escriptors Ll. RIBER i M.S. OLIVER. Ens sembla del tot inqüestionable que l'idioma usat en un programa de festes editat per una institució no pot representar un atac frontal al que diu el nostre Estatut sobre la qüestió de la llengua. En el cas que no els agradi seguir

la lletra de l'Estatut, que escriguin en castellà. Tanmateix tots ho sabem que això és el que realment els agradaria: convertir el mallorquí en un idioma petit, localista, sense normativa ortogràfica, només apte per a les coses poc importants, amb el fi de deixar pel castellà el paper de llengua important, de cultura i universal. Els gonellistes d'avui són els mateixos castellanistes que des de fa dos segles han volgut exterminar l'idioma del nostre poble. De cap de les maneres pot justificar-se que un Ajuntament afavoreixi la barbàrie lingüística.

Una llarga llista de desencerts

Es evident que si el poble de Campanet és governat únicament pel seu batle, és a aquest a qui s'han d'atribuir tots els encerts i els desencerts. I la veritat és que si feim un repàs un poc detallat comprovarem que Campanet penja pels quatre costats i que el seu funcionament és un desgavell. Vegem-ho enumerant una sèrie de coses que serviran per demostrar la incapacitat del batle com a timoner del govern municipal: 1) tot l'estiu la depuradora ha exhalat males olors amb el perill de contaminar els camps dels voltants, 2) s'ha produït la falta quasi diària d'aigua potable a diverses zones del poble durant els mesos de més calor, 3) el baix rendiment d'alguns empleats municipals i la manca d'una divisió concreta i clara de feines entre els diferents membres del personal, 4) les festes del juliol i de Sant Miquel han estat llastimoses, 5) l'augment desorbitat de la contribució territorial urbana realitzat sense donar la més mínima informació pública, 6) la plaça de Son Puça no ha estat agranada de de fa mesos i el jardí que envolta el monument d'en M.S. Oliver és un planter d'herba (a més, el cap ha estat girat de sentit i té una inscripció insultant), 7) alguns camins veïnals són plens de clots, 8) la nul·la preocupació per impulsar activitats culturals i orientades al jovent, 9) el manteniment d'alguns dels nostres més importants monuments locals (Pou de Gatell, S'Abeyador, Pou Bo,...) enmig de la brutor i dels esbatzers, 10) el desordre en la circulació automobilística i en qüestió dels aparcaments, 11) alguns casos d'alteració de la convivència ciutadana, davant els quals el batle s'ha deixat dur per les seves fòbies i, per això, s'ha equivocat a l'hora d'assenyalar els culpables (cas Sa Pujada), 12) dels arbres

públics no s'en té la més mínima cura: els eucaliptus de Sant Miquel fan llàstima i els arbres de la Plaça Major, la majoria, van ben prims, i fins i tot aquest estiu se n'ha mort un, a causa que no els reguen amb la freqüència necessària, 13) la poca fermesa a l'hora de defensar els interessos dels campanaters en casos totalment legítims (cas "La Única" i les tombes del cementeri),... I aquesta llista de coses que fan que Campanet sigui un poble deixat de la mà de Déu encara podria ésser continuada. Creim, però, que ja és suficient per a constatar que el nostre batle no sap treure'n bon profit del poder absolut que té acumulat entre les mans, i que de cap de les maneres vol compartir.

Els encerts eren propostes electorals del PSM

I després de llegir aquestes línies anteriors, per ventura qualcú dirà: però... i l'ajuntament no ha fet res de positiu? Sí, és cert, és de justícia comptabilitzar com a realitzacions encertades una sèrie de coses, com per exemple: l'adquisició de l'edifici del cine i la seva habilitació com a casa de cultura, el tancament de l'abocador de foms de Sa Canastreta, la Construcció del depòsit regulador de Sa Murtera Blanca, acabar l'ordenació de l'arxiu municipal, establir una senyalització adequada de la circulació (aprovada fa dos anys i encara no executada), creació d'un centre de salut, aprovació de les normes subsidiàries,... Idò bé, totes aquestes coses positives acabades d'assenyalar eren propostes electorals del PSM. A més a més, a les reunions plenàries de l'Ajuntament - que el nostre grup ha demanat que fossin mensuals - hem presentat una sèrie de mocions que han prosperat i que consideram útils per a la nostra cultura i els interessos dels campanaters. Entre d'altres, volem esmentar la petició d'adquirir alguna acció de la Societat Voltor per ajudar a veure TV-3, l'adhesió de l'Ajuntament al II ^{on} Congrés Internacional de la Llengua Catalana, la decisió que l'Ajuntament es fes càrrec de la reparació de les tombes en el cas que Companyia "La Única" no fos solvent,...

A tot això hi hauríem d'afegir el bon resultat, ben favorable per a Campanet, d'algunes gestions realitzades pel nostre diputat autonòmic en Damià Ferrà-Ponç ("Mengo"). Com a cosa extraordinària va aconseguir que el Consell de Mallorca donàs 350.000 pessetes per cobrir de terra i tancar amb "requilla" l'abocador de Sa Canastreta per evitar l'existència de rates i contaminació. També foren molt importants les seves gestions per ajudar a que se fes efectiva la quantitat necessària (15 milions de pessetes) per a construir el depòsit regulador de Sa Murtera. Igualment fou decisiva la seva intervenció per aconseguir que l'administració reconsideràs la seva negativa inicial a ajudar econòmicament a convertir el cine en Casa de Cultura (la negativa havia estat conseqüència d'un plantejament equivocat per part del batle que havia proposat convertir la Sala Vella en Casa de Cultura: la

El dinamisme cultural d'abans, la pobresa d'ara

En el terreny cultural, si comparem la feina de l'actual Ajuntament amb el de l'època en què en Damià Ponç Mestre del PSM fou el regidor de Cultura, ens podem adonar compte de la diferència abismal que hi ha entre tenir en aquesta àrea un responsable d'AP o del PSM-Esquerra Nacionalista. Quan el PSM s'ocupà de la política cultural hi hagué múltiples i importants realitzacions: els noms dels carrers foren canviats d'acord amb la nostra llengua i tradició cultural, s'edità el primer volum de la Història de Campanet, s'organitzà un gran homenatge a Llorenç Ribet en ocasió del centenari del seu naixement, es publicaren uns programes de festes que eren lingüísticament dignes i interessants pel seu contingut, s'impulsà considerablement l'ús normalitzat de la nostra llengua, es féu una important tasca de divulgació de la cultura a través d'actes inclosos dins el programa de festes,... Enfront d'aquesta riquesa i dinamisme de fa uns anys, ara ens trobam que no existeix cap tipus de política cultural, essent la inactivitat i el buit els dos únics guanys que AP ha aconseguit amb la seva presència a l'Ajuntament. El que en realitat succeeix és que aquest partit, a Campanet i al conjunt de l'Estat, veu la cultura com una cosa hostil, capaç de despertar les mentalitats adormides, i d'aquesta manera allunyar-los de la seva opció ideològica.

AP dona l'esquena al jovent

Sobretot ens sembla especialment greu la incapacitat que demostra el nostre equip de govern municipal per atendre les necessitats culturals i d'entreteniment de la joventut, un sector clau dins tota societat humana que vulgui tenir un bon futur. La despreocupació i la incapacitat del grup d'AP per oferir alternatives que siguin atractives pel jovent és un dels elements que ajuden a explicar que l'alcoholisme, la drogadicció i determinats comportaments antisocials comencin a tenir una presència preocupant entre el jovent de Campanet.

Tot plegat, i ja per acabar, el nostre batle i el seu equip de govern demostren una incompetència considerable en la gestió del govern municipal. Per sort, de cada dia hi ha més gent a Campanet que descobreix que d'aquesta dreta que ens governa des de fa més de vint-i-cinc anys no s'en pot esperar gaire cosa bona.

AGRUPACIÓ LOCAL DEL PSM-ESQUERRA NACIONALISTA

Campanet, octubre 1985

OPINIÓ

V U I T S I N O U S I C A R T E S

Q U E N O L L I G U E N

He llegit darrerament una sèrie d'articles sobre allò que significà l'any 1492 amb la coneixença d'unes terres desconegudes pel món "civilitzat" (vegeu El Món, núm. 182, 18/10/85).

Voldria fer-ne un comentari resum, d'aquests articles, per a tots els lectors de la R. Campanet. Primer de tot dir-vos que aquestes terres ^{no eren} tan desconegudes perquè altres sí les coneixien i hi vivien gaudint de les seves riqueses naturals i culturals. Sembla ser que allò que es coneix amb el nom d'hispanitat és un invent que mai no ha funcionat. Molts dels lectors pensen que això de la hispanitat va néixer amb l'arribada de Cristòfor Colom a Amèrica, doncs no és veritat. La festa de la hispanitat fou creada, instaurada pel govern espanyol arran de la pèrdua de les colònies al 1824. Abans d'aquesta data, en més de tres-cents anys de colonialisme espanyol, el 12 d'octubre no havia tingut mai cap significació o commemoració.

Ara, el 1985, un membre destacat del govern espanyol escriu: "Espanya ja era Europa quan també volgué ser Amèrica, quan emprengué l'aventura de la descoberta, quan va assumir la responsabilitat històrica d'interconnectar profundament els dos continents i els dos destíns històrics". També, parla d'Iberoamèrica quan allà, sembla ser, prefereixen el mot Latinoamèrica. Amb la insistència per part del govern espanyol actual en això del "descubrimiento", segueix projectant la història des del punt de vista europeu, des d'allò que en diuen "món civilitzat".

Quan començaran els governants espanyols a no silenciar -hem de suposar que n'estan assabentats- allò que realment suposà l'arribada de gent provinent del "món civilitzat" a Amèrica? Per què no expliquen COM varen interconnectar els dos continents!

Podem dir que hi ha dues explicacions oposades sobre el fet del 1492. Per una banda, aquesta visió política espanyolista de la hispanitat, d'hispanoamèrica, la dels tres-cents milions, etc. i, per una altra, la visió científica d'intel·lectuals i catedràtics d'arreu del món que ens diu que aquesta interconnexió de la qual tant en parlen els polítics espanyolistes es realitzà a força de garrot i més garrot: l'arribada de Cristòfor Colom a terres americanes no va suposar cap interconnexió sinó que fou el començament d'un suplici, encara ara dura, pels grups indígenes d'aquelles terres que vegeren com se'ls imposava una religió estranya a la seva pròpia visió espiritual del món, com s'estructurava una organització social en la qual els indígenes ocupaven la part més baixa, com se'ls obligava a treballar a les mines, com els robaven les dones ...

Veim com avui en dia encara n'hi ha que volen guanyar la partida amb vuits i nous i cartes que no lliguen i que ni això de la hispanitat ni l'"azor" no són conreu exclusiu del General Franco. També agrada als socialistes del Partido Socialista obrero Español.

RES I NO TRES

DAMIÀ Entrevista amb FERRÀ-PONÇ

No passa cada dia, això d'haver de xerrar al Congrés de Diputats. En Damia Ferrà va tenir fa poc aquesta espècie de privilegi i perquè ens ho conti i a més ens informi sobre el Parlament de les Illes, l'hem enganxat un diumenge capvespre. Encetam la conversa amb un solet tardoral, després d'un matí de pluja contínua.

- Damia, quina feina quotidiana fas al Parlament?

Jo som secretari segon de la Mesa. Aquesta és de qualque manera el govern del Parlament; se'n cuida que funcioni correctament, qualifica tots els escrits que entren, les passa a la comissió corresponent i atén tot el funcionament de la Cambra: com s'han de dur les sessions i fer les comissions, el personal, la representació del Parlament a les Illes i a fora.

La feina que hem fet ha estat a partir de zero: adquirir i acondicionar l'edifici respectant el caràcter propi del "Círculo", crear tot el funcionariat a partir de l'anterior personal del "Círculo" i amb l'aportació de nous funcionaris, acondicionar el Saló de Sessions, etc. Heretàrem una biblioteca molt rica i l'hem especialitzada en matèria de dret parlamentari i de dret referit a comunitats autònomes o estats no centralitzats. Pot ésser important per a la Facultat de Dret i per a l'ús dels propis parlamentaris.

- Hi ha també una feina política, de debat, com te la plantejes?

El Parlament funciona en Ple i en comissions. El Ple és un òrgan més de debat, amb més ressò públic. Les comissions són àmbits més reduïts, però la seva finalitat és preparar les coses perquè al Ple amb el màxim consens possible. Molta de la feina que no es veu es fa a

ponència i comissió. Jo estic dins la comissió d'assumptes institucionals i generals, per on han passat o han de passar lleis tan importants com la de Consells Insulars. Per la meua formació i plantejaments polítics m'he trobat molt bé treballant en matèria més de tipus institucional que de debat polític. Som una comunitat a mig fer i ajudar a fer el Parlament, a construir-lo i a que surti una llei de Consells Insulars adequada, són feines que m'han interessat molt.

- Com veus el grau de maduresa parlamentària?

Els mitjans de comunicació, de forma irresponsable -crec- han venut la imatge que tenim uns parlamentaris i un Parlament de molt poca categoria, provincià. La meua petita experiència al Congrés de Diputats va ésser una demostració clara per a mi que els nostres parlamentaris són com els de

qualsevol altra comunitat autònoma o de les Corts Generals; així que, de complexos d'inferioritat, res de res. Crec que, en aquest moment i per al futur, la gent que té una determinada qualificació professional i intel·lectual, maduresa, hauria de pensar que la política no només és cosa dels polítics sinó de tota la col·lectivitat i, per tant, participar. Si la política es deixa en mans d'oportunistes i arribistes que intenten fer carrera, la classe política pot ésser un reducte de mediocritats.

- A què responia anar al Congrés i que et va semblar l'experiència?

El Parlament de les Illes pot presentar iniciatives davant les Corts Generals, en forma de lleis. Aquestes han d'ésser defensades per un màxim de tres diputats d'aquí. Vaig participar en una proposta d'ampliació de competències de la nostra autonomia que, si hagués estat acceptada ens hauria donat les mateixes competències que les autonomies de "primera", com la catalana o la basca. La proposta no va prosperar perquè el PSOE ha tancat -no sabem fins quan- la qüestió autonòmica. Encara que la proposta era raonable, no estava dins la política d'estat actual del PSOE. Vàrem tenir, però, el vot afirmatiu de tots els altres grups polítics.

- Segons tenc entès, va haver-hi un poc de renou.

Sí, perquè jo no vaig fer un plantejament de tipus tècnic. L'autonomia també té un element de legitimitat històrica i vaig plantejar que les Illes tenien dret a una autonomia plena no només per una Constitució que ho permet, sinó perquè tenim una personalitat històrica, cultural i lingüística que tenia un autogovern viu lentament tancat per conquesta militar, i la nostra llengua marginada i després eliminada de tots els àmbits -sobretot l'escrit-. El que es demanava a través de l'ampliació era un acte de restitució parcial d'aquest autogovern. Aquests plantejaments historicistes xocaren dins la Cambra i va haver-hi certa tensió i moltes protestes per part del PSOE.

- Quina cobertura legal comença a tenir la nostra comunitat?

S'ha de pensar que una comunitat autònoma no ha de fer necessàriament moltes lleis per funcionar bé; s'han de fer les necessàries i amb la forma adequada per a solventar un determinat problema. De moment, això és cert, hi ha hagut poques iniciatives legislatives i les que s'han produït no han estat a vegades del tot afortunades. Això respon a dues causes: tenim un govern que no tenia un programa autonòmic realment treballat, constituït per la formació política més poc autonomista de les que se presentaren a les eleccions autonòmiques. Per altra banda, està en minoria parlamentària i sempre ha d'obtenir l'assentiment d'un altre grup polític -en aquest cas Unió Mallorquina, per a tirar endavant. Això li ha donat una inseguretat de funcionament i en conseqüència s'ha legislat poc i no massa afortunadament. En coses d'interès vital que eren urgents, com la Llei de Normalització Lingüística, encara no hem entrat en debat.

- Quines perspectives té la Llei de Normalització Lingüística?

Bones perquè coincideixen amb el desmarcament d'UM en relació a AP. Aquest desmarcament afavorirà que s'integrin a la llei una sèrie d'esmenes. D'altra manera hauríem tengut una llei més rebaixada.

- I la crisi de govern?

No és cap novetat. La fórmula actual era delicada i precària. Si al govern li falla el suport d'UM es queda en minoria. S'havia discutit la possibilitat d'un centre-esquerra i el PSOE gestionà l'entrada del PSM i UM. Era el més sensat i positiu.

FINANÇAMENT AUTONÒMIC

Fa uns quants dies, el Conseller d'Hisenda de la Comunitat Autònoma, Cristòfor Soler, ens informà en roda de premsa del retall pressupostari que es preveu per a l'any que ve. Us feim una síntesi del que digué el Conseller:

"El retall dels doblers que l'Administració Central ha de traspasar a la Comunitat Autònoma de Balears, amb la finalitat de dotar els seus Pressuposts Generals, ha paralytitzat la redacció del projecte de Llei per a 1986 i ha obligat a reajustar els comptes amb els quals el Govern Balear ha d'afrontar la seva gestió per al proper any. L'evolució d'aquests Pressuposts és significativa: 7.000 milions el 1983, 9.300 el 1984 i 11.060 el 1985.

Evidentment, amb aquests milions no es completen les despeses i inversions de les Illes, que pujaren l'any passat a 31.200 milions, devora els prop de 51.000 milions recaptats per Hisenda. Això significa que l'Estat recapta a Balears quantitats superiors a les que posteriorment hi inverteix.

A més d'aquest desfasament entre ingressos i despeses, s'acaba d'anunciar un retall de les quantitats a retornar des del Govern Central en forma de despeses públiques i inversions en l'àmbit interinsular, que segons estimacions de la Conselleria d'Economia i Hisenda produirà una minva dels ingressos prevists al pressupost de Balears, de 1.622 milions.

Es deixaran de rebre prop de 483 milions per la via del Fons de Compensació Interterritorial (1985: 1.747'6 milions, 1986: 1.397'6 milions). El FCI és una quantitat que

es destina a les Comunitats Autònomes per a finançar projectes diversos, atenent al nombre d'habitants, renda per càpita i d'altres factors socio-econòmics. El Govern Central, però, ha canalitzat aquest fons cap a la inversió en obra nova, amb la qual cosa es trenca el principi de solidaritat que s'hi proclama. En definitiva, el total del retall puja a 2.500 milions de pessetes.

A la darrera reunió de la Comissió Mixta de Transferències s'acordà aprovar el percentatge de participació provisional per a 1986 als impost no cedibles. L'acceptació d'aquest percentatge provisional queda condicionada a la vigència del definitiu per a 1986 que marca la LOFCA i l'Estatut, un cop conclòs el trànsit de competències. Aquest percentatge dels tributs no susceptibles de cessió de l'Estat és de 0'010489%, que representa 468'9 milions. La resta que fa falta per finançar els serveis traspasats s'obté dels tributs cedits, amb una previsió de 3.431 milions.

A la mateixa reunió s'aprovà també el projecte de Llei de Cessió de Tributs. Després de dos anys de negociació, l'Administració Central ha acceptat la proposta dels representants balears. Els tributs cedits són el de patrimoni, successions patrimonials i actes jurídics documentats. No s'acceptà la proposta de cedir també les taxes i exaccions sobre el joc, que es traspasaran quan el cost dels serveis superi el rendiment dels tributs."

JOAN SANTAMARIA

VISIONS
DE
MALLORCA

EDITORIAL SELECTA
BARCELONA

CAMPANET

EN LA MEMÒRIA DELS VIATGERS

JOAN SANTAMARIA

(Lleida, 1886-Barcelona, 1955). Novel·lista i contista. Estudià dret a Barcelona a on exercí l'advocacia i posteriorment la carrera judicial.

Va publicar quatre novel·les: *Ma vida en doina* (1925), *La filla d'en Tartarí* i quatre titelles i un ninot (1926), *L'apostol* (1927) i *Adam i Eva* (1936), impregnades de imaginació i originalitat, a les que utilitza "un llenguatge molt ric, amè i sensual".

La seva tasca com a contista se centra en les *Narracions Extraordinàries* (1915-1922), que consten d'onze contes molt influïts per Edgar Allan Poe. A on aconsegueix la culminació de la seva obra literària és en els llibres que recoeixen les impressions dels seus viatges per Catalunya i la nostra illa: *Visions de Catalunya* que compren *la Catalunya Nova* (1927) i *la Catalunya Vella* (1929) i *Visions de Mallorca* (1935), a on hi fa un "brillant i saborós catàleg de paisatges i tipus".

Un any després de la seva mort (1956) se va crear un premi literari de narració i teatre que s'atorga anualment i que porta el seu nom.

Amb la descripció que ens ofereix de Campanet el escriptor català Joan Santamaria a la seva obra *Visions de Mallorca* publicada l'any 1935, finalitzam la sèrie d'articles que sota el nom de "Campanet en la memòria dels viatgers" han aparegut periòdicament a les pàgines d'aquesta revista.

Aquest viatger visità Mallorca ara fa uns cinquanta anys. És per tant, a diferència dels altres personatges que han integrat la galeria de viatgers, un home més proper a nosaltres i la seva referència a Campanet s'allunya dels objectius dels seus antecessors ja que no du a terme cap estudi històric, econòmic, demogràfic... del nostre poble sinó que es limita mitjançant unes línies plenes de "verbalisme barroc i prosa opulenta" a descriure Campanet en diumenge i dues de les possessions més importants del terme Son Estrany i Gabelli Gran, a les quals hi va anar acompanyat per Mossèn Llorenç Riber.

Sortiu de Sa Pobla per un ramal de carretera que va a empalmar amb la reial d'Alcúdia, i aleshores, agafant en direcció a Inca, aviat arribeu a un trencall on hi ha un hostal amb una porxada de pedra davant la porta. Aquest trencall té dues bifurcacions: una, la de mà esquerra, és la de Búger, i l'altra, en sentit oposat, us mena en poca estona a Campanet, encimbellat a la sarda d'un verd turó després de la respallera muntanyosa que forma la banda meridional de la joliva vall de Son Marc.

Moltes vegades, a l'anada o a la tornada del port de Pollença, en arribar al puig de Santa Magdalena o a les envistes d'aquell hostal de la porxada, m'havia fet el propòsit de foraviar-me un parell d'hores i pujar a Campanet, però

cada cop, sense saber per què, ajornava la seva visita per a un altre dia que tornés a passar pel seu davant o em vingués a tomb d'anar-hi. Tot amb tot, la recança em morfonia fins que el perdia de vista.

Recordo que en la meua primera excursió a Mallorca —d'això fa una pila d'anys— ja va impressionar-me delitósament el panorama de Campanet vist de baix la carretera d'Alcúdia estant. Era un matí abrilenc i amb la colla dels meus companys de viatge havia sortit d'Inca desafiant el ramet de pluja que anava caient d'ençà d'anit passada. Tots caminàvem místics i malmirrosos, i l'aigua ens xopava l'esquena i ens regalava cara avall. Toç d'una les bromes es congriaren com un manyoc de glevs esflaxades i en la llisor grisa del cel s'obrí un trauc blavíssim per l'ull del qual va colar-se un feix de raigs de sol que es projectà, com el focus d'un reflector, damunt un pegadet de cases blanques agrumollades a la soca d'un cloquer agut que emergia alegrement de la carena d'un pujol.

Ens aturàrem. La pluja començava a cedir i el retaule dels camps tendres i empaïdits sota la claror somorta del matí emboirat feia un contrast indescriptible amb aquell poble esclatant de llum i de joia.

—Com es deu dir, aquest poble?—ens preguntàvem els uns als altres.

Ningú no ho sabia. El seu nom potser no era al mapa, i, tanmateix, la seva silueta va quedar gravada en l'esment de tots amb una imatge molt fina, molt delicada, molt lírica. Encara ara, quan de lla en lla trobo algun dels companys d'aquella primera anada a Mallorca i ens posem a retreure les emocions que hi gustàrem, ens plau evocar la marxa d'aquell matí abrilenc i plujós i la sobtada i feèrica emergència d'aquell poblet mig esborrat, dins l'entelada llordor del paisatge.

passo d'anar a Campanet. El xofer ha fet la virada i en un cluc ens hem trobat al trencall de l'hostal de la porxada de pedra, des d'on, tira-tira, hem enfltat el camí del poble que va ascendint suaument entre pendissos de garrofers i ametllers, grogors de rostolls, grans tous de verd i uns quants molinets de vent plantats al caire dolç del serrat. L'entrada del poble és un carrer ample i empinat, al cap del qual hi ha la plaça, una plaça quadrada i espaiosa, amb una església de pedra d'un matis argentat i un cloquer alt i esvelt amb un rellotge al frontis que quan toca les hores sembla que reciti l'estrofa d'un vers. Com que és diumenge, la gent mudada i ensopida fa rotillets a les portes de les cases i ens veu arribar i davallar de l'auto amb uns ulls entre nyonyosos i llefaruts.

Entrem a l'església a l'hora justa que el rellotge s'ha posat a tocar les batallades de quatre hores de la tarda, la música de les quals es confon amb la somniosa sonsònia que fa el vicari a la trona mentre va dient les lletanies del rosari corejades per una borrosa negror de padrines i un xiroi esbart de canalletes que en veure'ns amollen la veu i fan xius-xius a cau d'orella. Un escolà molt trempat ens mostra el cos incorrupte de sant Victorià, desat dintre una urna de vidre amagada rera un teló molt ben pintat i que s'apuja i s'abaixa com els del teatre, presentalla feta a Campanet pel cardenal Despuig, insigne fill de Mallorca, que la dugué de Roma junt amb una riquíssima col·lecció d'obres clàssiques de pintura i escultura, moltes de les quals exornaren fins fa poc temps els jardins i les estances de la sumptuosa mansió de Raixa, avui completament devastada.

Després hem seguit a l'atzar els carrers de Campanet i, un cop fet el tomb, hem preguntat a un vailet on és la casa de don Llorenç.

—Venguen—ens ha respost, amb una prosopoeia d'introducció d'ambaixadors.

—Te'n recordes?... M'agradaria saber el nom d'aquell poble.

—Campanet—faig jo, recalcant les síl·labes amb una lenta cantarella.

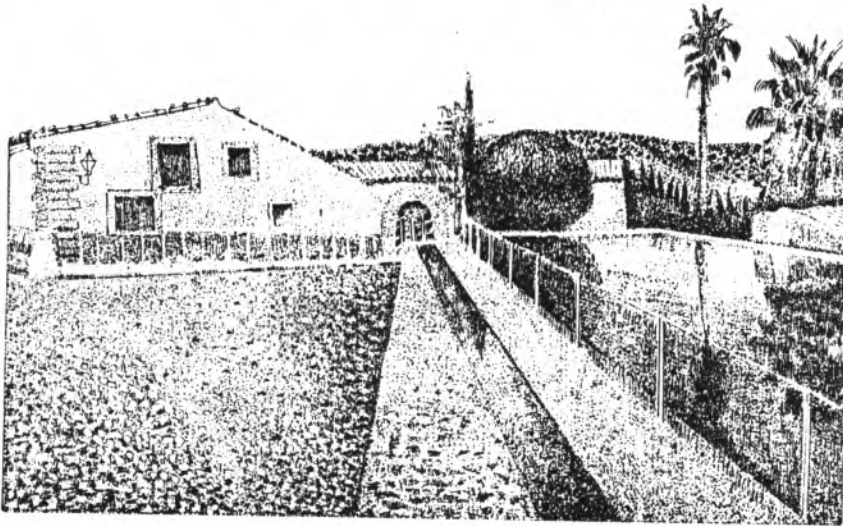
Doncs, avui, en sortir de Sa Pobla, el nostre xofer ja havia girat el volant en direcció a Pollença, quan vet aquí que jo me n'adono i li crido l'alto. Alerta: és qüestió de virar a la inversa, car per comptes de tirar cap a llevant hem de retrocedir cap a ponent. Sí; avui no

Don Llorenç és una glòria de Campanet. Els seus conveïns (tal volta no saben ben bé de què va, per bé que els consta que don Llorenç escriu versos pulcrament cisellats, una prosa admirable i que la seva personalitat literària és una cosa molt sòlida i claferta de prestigi, tan aviat assolit sota el cognom de Campfullós, com el de Guinart, com el de mossèn Ribet, que és el seu propi. El nostre amic, que estava fent la sesta, es posa la sotana i ens ve a rebre

amb els braços oberts. Ens mostra la seva copiosa llibreria, la seva exquisida col·lecció de coses d'art de Mallorca, el seu hortet i la seva cambra d'estudi, des de la finestra de la qual s'atalaia un panorama que us deixa els ulls materialment encisats.

Don Llorenç se'l sap de cor, és clar, aquest

de Pollença. Don Llorenç ens fa davallar del cotxe davant la casa del mas i s'entafora tot decidit per un caminet que s'esmuny per sota el brancam d'uns garrofers enormes i pomposos. Fins ací, però, la casa no ofereix res de particular. Si fa no fa, de semblants i, àdhuc, de millors, Mallorca n'està farcida. La mera-

So N'Estrany.

panorama, i mentre ens el descriu amb aquell èmfasi que l'ocasió reclama —allí Búger, allí Sa Pobla, allí Muro, allí Santa Margarida, allí Sineu i allà d'enllà de tot, tancant l'horitzó, els pics de cornalina del Massís de Capdepera—diríeu que els seus ulls negres l'amoixen passionalment. Un cop vist així i acabada la brufada que ens han servit les germanes de don Llorenç, semblava que ja teníem totes les feines llestes, no?, i que ja podíem tornar a reprendre el nostre camí. Doncs, no, senyor. Encara ens mancava el més bo: Son Estrany i Gavallí Gran, dos llocs que acaben de donar el to al paisatge de Campanet, confitat de maduresa i investit d'una mena d'empallegament tot soberós.

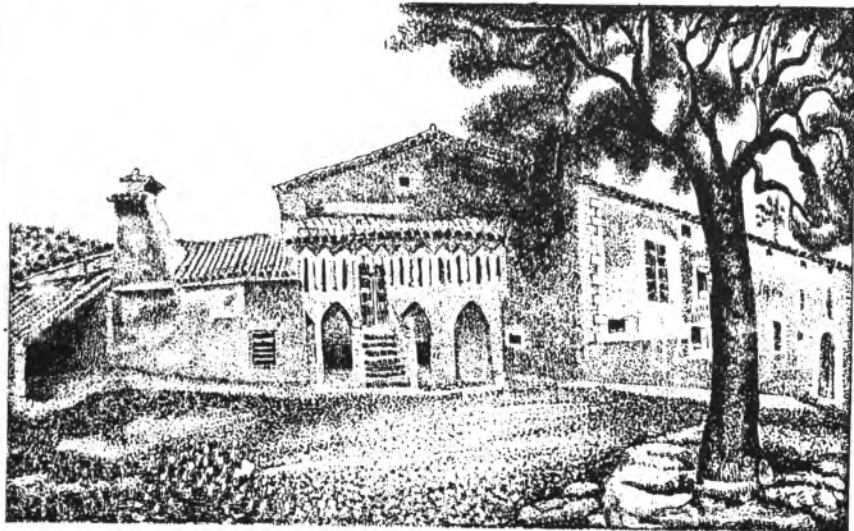
Son Estrany és una galant possessió estesa entre les vessants de dues quintanes, la fondalada de les quals va a desembocar a la plana

vella és més avall, veieu?, en aquella franja llarga, obscura i sinuosa que es marca damunt el planell de la vall tota daurada de sol.

Aquella franja és un mur de xiprers. Uns xiprers alts, atapits, solemnes i hieràtics que fan una ombra morada i una frescor dolça com una carícia. Camineu, camineu... i els xiprers no s'acaben mai; no voldríeu que s'acabessin mai, tampoc. Una estranya sensació us domina. No goseu parlar alt...

—Que bé vindrien aquí, don Llorenç, uns versos de Virgili!—dic, aturant-me a l'extrem d'una llongada del mur.

Poc s'ho devia pensar l'amo de Son Estrany, quan va plantar-los, que la seva possessió agafaria, temps a venir, un relleu tan singular. L'home no tenia cap dèria clàssica aleshores, segurament. El seu mòbil fou només protegir la seva finca dels furiosos embats del llevant o

Gabellí Gran.

del garbí, per mitjà d'una plantada de xiprers, tal com s'estila a l'Empordà, a la Provença i a Itàlia. Ara que, xiprers com aquests de Son Estrany, tan teatralment disposats, tan verds, ufans i urcosos i que componguin una visió tan pura i poètica, jo no n'he vistos enlloc més.

I bé: Gavallí Gran és al coster de l'altra banda de la petita vall de Campanet. És una casa antiga i forta, al peu d'un esquei, amb una porxada rodona, un pati enllosat, una cisterna al mig i una miranda al davant tota florida de llessamins, glicines i campanetes. I a tot el volt de la casa, terres, i horts, i vinyes, i arbres, i pins d'una molsor voluptuosa. Els masovers volen que donem un cop d'ull a la casa i ens fan entrar al menjador, a la cuina, al celler i a la tafona; ens conviden a berenar i ens omplen de flors i de fruita... Quina pulcritud hi ha aquí! I quina pau més bona, també... Des

de la miranda veiem com es pon el sol mentre canten les perdius en els goretts de sota la casa i els moixons s'ajouquen en els llimoners de l'hort. Enmig del cel hi ha dues milanes que marquen a poc a poc uns grans cercles... I, de sobte, dintre els pins de color de guinda, peta un tret, lladren uns gossos i el molí de vent de l'espona del porxo es posa a rodar tot engrescat.

Aleshores compareix la masovera duent una safata amb gots i una ampolla de vi. Jo n'agafo un, l'omple, l'aixeco enlaire i, guaitant-lo a contrallum, exclamo amb una afectació bastant sincera:

—Que bonic és el món vist a través d'un got de vi!

Ningú no em respon, però el masover em fa l'ullet com volent dir:

—Oidà: tu ets dels meus.

AGENDA DE LA VILA

NAIXEMENTS

- Rafel Galmés Amengual, fill de Margalida i Rafel.
- Antoni Pujades Mestre, fill d'Alfons i Francisca.
- Joan Candel Coll, fill de Francesc i Joana Maria.
- Bartomeu Mas Martí, fill de Mª Isabel i Bartomeu.
- Robert-Miquel Sociés Watson, fill de Miquel F. i Eileen-Joan.
- Cristòfol Seguí Pons, fill de Maria i Cristòfol.

DEFUNCIONS

- Catalina Gost Verd (Fidevera)
- Magdalena Mestre Bennàsser (Barbera)

CASAMENTS

- Joan-Bartomeu Mulet Parera i Francisca Reinés Morell
- Antoni Ques Sánchez i Maria Sociés Reinés.

ZENER

laboratoris d'electrònica i d'equips d'alta fidelitat "hifi", c/. francisc fiol i joan-5 ciutat - tel. 291772., per informació i demostració a campanet: pere i joan martorell "canta".

ESTANC

I

PAPERERIA

MARIA GELABERT

LLIBRES
I MATERIAL
ESCOLAR

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Es Pas S'en Bisquerria

per JAUME MORELL
dibuixos BIEL REINES

El contrabàndol és una activitat que ha marcat la vida de Mallorca. Al nostre poble hi trobam una font d'anècdotes i d'històries. L'amo en Sion Tintorer ens en va contar una referida a l'origen del nom de la Serra d'es Pas d'en Bisquerria.

(Un vespre d'hivern, xerram, ens escalfam, i...)

...tots ets homos que eren un poc reforçats i que volien esser "matxotes" anaven a traginar tabac. Duien "bultos" de 35 o 40 quilos. I normalment no podien anar ni per camins ni carreres. Cobraven dos jornals. Si llavor un jornal eren dues pessetes, ells en guanyaven quatre o cinc.

Feinejaven de vespre. Duien un "jefe" i també tenien guies, que anaven més endavant que ets altres, sense "bulto", per si veien fressa o "cuento". També tots ets amos estaven complicats amb sos contrabandistes. Allà on desembarcava sa barca tenien tant per "bulto", i a ses possessions de s'interior es contrabandistes tenien interès en tenir l'amo content, perquè si veia senyes de guàrdia civil o carabiner, col·laborà amb dur a bon terme sa barcada.

Un d'aquets vespres, quan devien venir de Cosconar, bé no ho sé, però per paga no hi ha massa llocs: cala Castell, Sant Vicenç, es torrent de Mortitx, Cosconar i atura de contar; no hi ha massa llocs més. Bé, un vespre que devien venir de Cosconar, perquè és es lloc més avinent, en esser a Alcanella s'aturaren a beure. En es llocs segurs s'aturaven a fumar una mica. Però no era qüestió d'enredar, i es "jefe" sempre donava pressa.

Anaven a partir quan s'entrega un homo de confiança de Biniatró:

- No importa que partigueu cap a Biniatró, a sa Foradada hi ha es carabiners.
- Se n'han temut -s'exclamen tots a la una.

Amb això n'arriba un altre fent es quatre alens:

- A ses Figueroles hi ha es ca rabiners, que vos esperen.

Es veren estrets. Es dos camins cap a Campanet tancats i a davant ells un serrat de plom que no deixava cap altra escapada. Si volien salvar sa pell havien de tornar arrera.

- Hem de tornar arrera -va dir es "jefe".

En Tomevet era un nin de tretze o catorze anys que estava llogat a Alcanella per guardar cabres. S'es calfava devora es foc i els sentia conversar, però no s'hi posava. Ell era un jovenet, i ells eren ho mos. Però en veure'ls tan estrets va dir:

- Eh, eh, si voleu jo vos puc mostrar un pas enmig d'aquest serrat. Un dia encalçant una ovella dalt de sa muntanya, aquesta em va fugir cap an es serrat, i jo i es ca darrera. Quan va

esser an es serrat va començar a davallar. Vaig pensar: se matarà, però la vaig seguir. I així amb un bot i un altre arribarem a baix. I si jo hi vaig davallar, això vol dir que s'hi pot pujar!

Es contrabandistes no s'ho pensaren dues vegades.

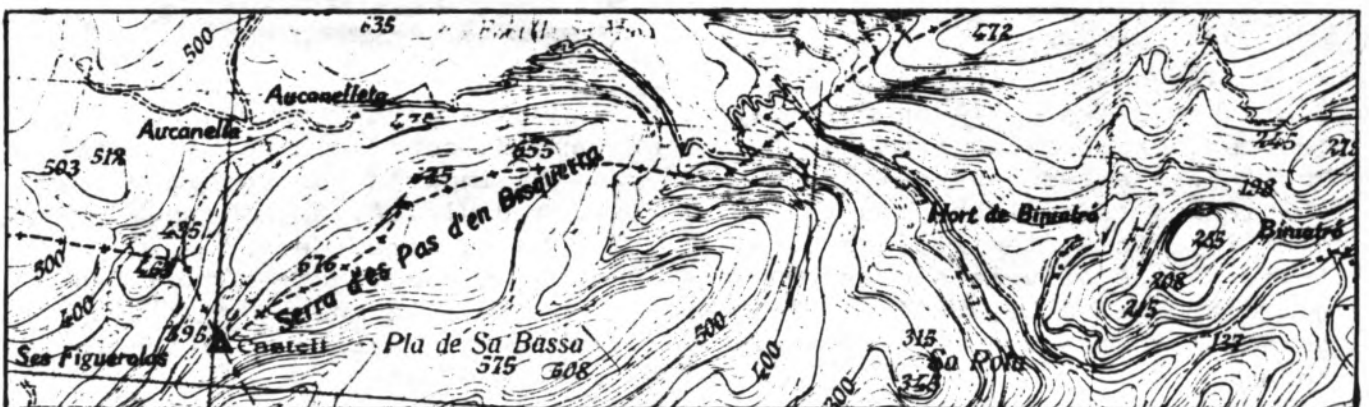
- Provem-ho -va dir es "jefe".

I se posaren en camí. I ja ho crec que passaren, i més que depressa! Es camí els va dur a Santiani, i amb un bot varen esser a Campanet.

Aquest pastoret nomia Tomevet Bisquerra, i per això se diu es Pas d'en Bisquerra. I amb el temps tota sa serra se va dir Serra d'es Pas d'en Bisquerra.

Melcion Mateu "Tintorer"

ESPORTS.

Després d'uns anys sense equip de futbol, enguany el C.E. Campanet torna a les competicions oficials dintre de la categoria de III Regional.

L'equip, el president del qual és En Jaume Socias i Reinés, està dirigit p'En Joan Amengual i compta amb una vintena de jugadors, en la pràctica totalitat, locals.

Es una mescla de joventut i veterania. Podem recordar els jugadors que formaven part de l'anterior equip, Joan Martorell, Jaume Rayó, Tomeu Mir, Bernadi Solivellas, Pep Candel, Tomeu Palou, etc. I la incorporació d'una gran part de jugadors que no fa massa anys jugaven amb el juvenil local: Toni Mir, Toni Capellà, Joan Horrach, Jaume Mestre, Miquel Llull, etc. Amb alguna altre incorporació, però de gent arrelada a la nostra vila.

Els resultats, a hores d'ara, s'han de considerar irregulars. Influeix amb això la manca de rodatge a la categoria i que molts d'aquets jugadors, amb qualitats innegables-i en alguns casos, havent jugat a III divisió nacional-, feia molts temps que no jugaven a futbol de manera seriosa.

Aquets són, fins ara, els resultats:

Campanet-Llubi	3-0
Sineu- Campanet	1-1
Campanet-Ariany	1-2
Cala Millor-Campanet	6-2
Campanet-Escolar	2-1

5 punt i 1 negatiu que mantenen l'equip en la meitat de la classificació, però hem d'esperar que aquesta millori a mesura que els jugadors tenguin una major confiança amb les seves qualitats.

BAR

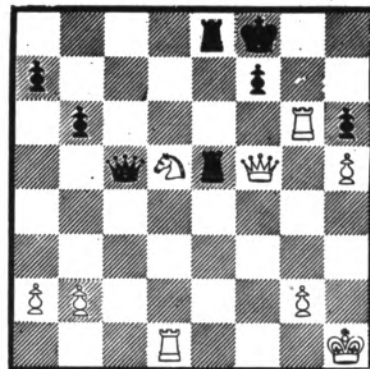

VARIATS
XOCOLATA
AMB
ENSAIMADES

Francesc Aguiló.

Escacs.

Si no hi ha res de nou, aquest curs escolar començaran uns cursos d'escacs a les escoles. Les gestions realitzades amb la direcció del centre, i els contactes amb l'Associació de Pares estan a punt de fructificar, i s'espera rebre el material necessari per poder començar.

Campanet ha comptat, i compte, amb bones individualitats en aquest joc. No obstant això, la manca d'una planificació orientada cap a la gent jove, ha fet impossible la creació d'un club. Avui en dia, són molts els pobles de Mallorca que compten amb un equip d'escacs, i alguns, fins i tot, dos i tres, en les diferents categories de l'illa.

També són moltes les escoles de Mallorca on, ja fa uns tres o quatre anys, s'imparteixen lliçons d'aquest joc. Amb aquest aspecte, doncs, ens duen molt d'avantatge.

Molts de psico-pedagogs coincideixen que els escacs ajuden a desenvolupar la intel·ligència dels nins; ensenyen a plantejar i resoldre problemes, etc. És, doncs, un motiu més per posar en funcionament aquests cursos i aconseguir que, en un futur no molt llunyà, la nostra vila pugui disposar d'un club que garanteixi la continuïtat d'aquest joc.

En l'actualitat, quatre jugadors locals participen a les diferents competicions que es juguen a la nostra illa. Guillem Sociés, Pere March, Arnau Bisquerra i Francesc Aguiló, defensen els colors del club "Escacs Sa Pobla", ja que no són suficients quatre jugadors per a la formació d'un equip. De totes maneres, pensam que aviat es podrien integrar a un club local, si es du a bon terme l'ensenyament dels escacs a les escoles.

Francesc Aguiló.

VINS DE RIOJA FAUSTINO

VINS DE NAVARRA GRAN FEUDO

CASTILLO DE MELIDA

DISTRIBUEIX:

CIA. HISPANIA DE BALEARES S.A.

TEL 276300

Pâtisserie
Mel i Sucre

ELABORACIÓ PRÒPIA

Avda. Gaspar Bennàssar, 26

07004 Palma de Mallorca

Tel. 20 95 22

BASQUET

CALENDARI DEL CAMPIONAT JUVENIL DE BASQUET (MASCULI) 85-86

Grup A

1 ^a volta		2 ^a volta
2-11-85	CAMPANET-MOLINAR	21-12-85
9-11-85	CIDE-CAMPANET	4-1-86
16-11-85	ALCUDIA-CAMPANET	11-1-86
23-11-85	CAMPANET-STA. MARIA	18-1-86
30-11-85	S. JOSE A-CAMPANET	25-1-86
7-12-85	CAMPANET-R. LLULL	1-2-86
14-12-85	LLUCMAJOR-CAMPANET	8-2-86

L'equip juvenil de bàsquet de Campanet guanyà merescudament al "San José" per 52 a 29, dia 2 de novembre. A la fotografia, el salt inicial del partit.

Els dos equips primers classificats de cada grup jugaran una novella lliga a doble volta, per establir la classificació definitiva del 1r al 4t. Les dates seran: 1, 8, 12, 15, 19 i 22-3-85.

La resta dels equips de 2 en dos de cada grup, segons la classificació de la primera fase, jugaran pel sistema de lliga a doble volta, per establir la classificació final. Començaran el 8-3-85.

ANUNCIS

EN VENDA solar 230 metres quadrats (14 d'enfront). Confronta carrer R. Llull i Jaume I. Facilitats de pagament. Tf.: 51 63 69.

EN VENDA casa de dos pisos i corral, c. de la Creu, 27 telèfon 20 57 70

EN VENDA cotxeria c. de Sor Cabot. Tel.: 291284 (de 6 a

PETITS

Centre d'educació permanent d'adults

ecca

Cursos de Català per ràdio

A Campanet

INFORMACIÓ I MATRÍCULA

Reunió a Sa Rectoria Ajuntament: de 9^a a 13^a

Dijous, 7 Escola: de 12^a a 13^a
a les 9'30 vespre

COMENÇAMENT CURS: 11 Nov.
PATROCINA EL

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

L'ESCOLA DEL MESTRE MIQUEL RIBER PELS VOLTANTS

DE L'ANY 1945.

De dalt a baix i d'esquerra a dreta: Pere Capeller, Xisco Povet, Toni de s'Hostal, Jaume d'es Forn, Guillem Beteta, Guillem Co, Jaume Selis, Andreu Bater, Damià Mengo, Biel de sa Canova, Nadal Bater, Pere Co, Damià March, Damià Ramona, Perico Puça, Nadal Floret, Pere Horrach, Jaume Bater, Jordi Fidever, Jaume Gallet, Beltran, Damià Jonoi, Jaume Mairata, Miquel Riber (mestre), Toni i Miquel Curt, Sion Morell, Toni de s'Hostal, (...) Pola, Tomeu Calatxa, Toni Pereó, Pere Polit, Andreu d'Aubaret, Toni de s'Hostal, Vicenç Garinx i Toni Llebreta.